

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/77/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318200546
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1318200546.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a JUDr. Karola Riháka v právnej veci žalobkyne: S. Ú. N., V..Z.. O. D. X.. X, N., L.: XX XXX XXX, zast. advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Karadžičova ul. 8, Bratislava proti žalovanej: M. B., D.. X.XX.XXXX, N. X.. Č. A. XX, N., o zaplatenie 5.594,27 eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 24. augusta 2018 č.k. 21Csp/8/2018-43, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanej zaplatenia dlžného debetného zostatku na úverovom účte vo výške 5.594,27 eur s prísl. Žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo skutkového zistenia, že dňa 12.7.2013 žalobkyňa uzavrela so žalovanou Zmluvu o aktivácii pôžičkovej karty E., ktorej predmetom bolo vydanie a používanie kreditnej platobnej karty žalovanou, čím došlo k založeniu úverového vzťahu. Na základe tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý úverový rámec 2.400 eur, ktorý sa zaviazala splácať s úrokom z pôžičky 22,80 % p.a. v mesačných splátkach vo výške 80 eur splatných vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Žalovaná využila povolené prečerpanie finančných prostriedkov, ktoré však v celej výške žalobkyne nesplatila. Posledný výber z účtu žalovaná uskutočnila dňa 29.3.2014 vo výške 46,53 eur. Žalovaná za dobu trvania úverového vzťahu vybrala z účtu celkom 4.180,97 eur. Od 29.3.2014 bol účet žalovanej zaťažovaný výlučne poplatkami za vedenie účtu, debetnými a sankčnými úrokmi a nákladmi vymáhania pohľadávky od vyhlásenia okamžitej splatnosti až do 30.11.2017, kedy celková výška debetného zostatku činila 8.147,68 eur a celková výška kreditnej transakcie 2.553,41 eur. Svoj dlh začala žalovaná splácať až 11.9.2013 mesačnými poplatkami v nepravidelnej výške. Žalovaná celkovo splatila žalobcovi sumu 2.553,41 eur, zvyšok 5.594,27 eur (8.147,68 eur - 2.553,41 eur) si žalobkyňa voči nej nárokuje v predmetnom konaní.

3. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalobe nemožno vyhovieť. Podľa čl. V Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet mala žalovaná povinnosť vyrovať dlh z nepovoleného prečerpania k 15. dňu nasledujúceho mesiaca, čo neučinila. Preto sa dňom 16.4.2014 dostala do omeškania s úhradou nedoplatku a od tejto doby začala plynúť i premičacia doba na uplatnenie predmetného nároku na súde. Žalobkyňa v rozpore s obchodnými podmienkami nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, od zmluvy neodstúpila, úverový účet naďalej spravovala a účtovala poplatky za jeho vedenie, pripisovala žalovanej debetné a sankčné úroky, čím dlh žalovanej zvyšovala. Žalobkyňa v konaní nepreukázala spôsob ukončenia zmluvného vzťahu so žalovanou. Súd prvej inštancie konštatoval, že účtovanie poplatkov za vedenie účtu do 31.12.2014 a debetných a sankčných úrokov až do 30.11.2017 bolo neprijateľným konaním žalobkyne v rozpore so zásadou ochrany slabšieho článku spotrebiteľského zmluvného vzťahu, z ktorého dôvodu by

mala žalobkyňa nárok výlučne na vrátenie istiny prečerpanej žalovanou. Z dôvodu, že následne žalovaná na účet uskutočnila výlučne vklady vo výške 2.553,41 eur, dlh plne nevyrovnala okamžite do výšky poskytnutého úverového rámca, premlčacia doba jej začala plynúť odo dňa nasledujúceho po poslednom výbere. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa súd prvej inštancie prihliadol z úradnej povinnosti na premlčanie nároku bez toho, aby to žalovaná namietla. Zohľadniac, že pre žalovanú ako spotrebiteľa je priaznivejšia právna úprava premlčania podľa ustanovení Obč. zák. uzavrel, že v prejednávanej veci trojročná premlčacia doba pre možnosť uplatnenia nároku žalobkyňou uplynula dňom 30.3.2017. Keďže si žalobkyňa svoj nárok uplatnila na súde až dňa 23.1.2018, súd prvej inštancie žalobu v časti požadovaného nároku z dôvodu premlčania zamietol. Čo sa týka „navyššie časti uplatňovanej istiny s príslušenstvom“ predstavujúcej poplatky za správu účtu, poplatky za úverové rizikové poistenie, poplatky za výber z bankomatu, poplatky za náklady vymáhania do okamžitej splatnosti za dobu od 26.8.2013 do 30.11.2017, súd prvej inštancie žalobu zamietol aj pre nedôvodnosť požadovaného nároku dôvodiac, že žalobkyňa nepreukázala, na základe čoho si poplatky a úroky účtovala. Žalobu v tejto časti zamietol i pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 Obč. zák.). Rozpor konania žalobkyne s dobrými mravmi videl súd prvej inštancie v tom, že si účtovala poplatky a debetné úroky 3,5 roka po povolenom prečerpaní, teda v rozpore so zásadou ochrany slabšieho článku spotrebiteľského zmluvného vzťahu.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

5. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie. Argumentovala tým, že jej žaloba bola zamietnutá z dôvodu premlčania žalovaného nároku napriek tomu, že žalovaná námietku premlčania nevzniesla. Súd prvej inštancie vo veci aplikoval § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý je protiústavný, pretože je v rozpore s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, neuviedla žiadne dôkazy na svoju obranu, nežiadala vykonať žiadne dôkazy a v konaní bolo úplne pasívne. Súd prvej inštancie aplikáciou § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. jednostranne zvýhodnil spotrebiteľa, pričom takáto ochrana jedného z účastníkov súdneho konania je v rozpore s princípom nestrannosti súdu. Žalobkyňa poukázala na uznesenie pléna ÚS SR z 11.10.2006 sp. zn. PLz. ÚS 1/06, v ktorom ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenia zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, ako je aj §5b zákona č. 25/2007 Z.z. sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku. Navyiac, žalobkyňa má za to, že predmetný nárok nie je premlčaný. Jej právny predchodca v súlade s čl. V bod 35 písm. a/ Obchodných podmienok listom zo dňa 11.2.2015 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku úveru. Výpoveď zmluvy spolu s výzvou na zaplatenie dlžného zostatku bola žalovanej odoslaná dňa 11.2.2015. Lehota 10 dní na zaplatenie dlžného zostatku predčasne ukončeného úverového vzťahu uplynula 21.2.2015. Od 22.2.2015 je žalovaná v omeškaní s jeho úhradou. Premlčacia doba pre uplatnenie celej sumy dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvné vzťahu podľa § 101 Obč. zák. začala plynúť dňa 22. 2. 2015, pričom žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 21.12.2017, teda včas - pred uplynutím 3- ročnej premlčacej doby.

6. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť.

7. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie predovšetkým na právnom názore, že uplatnená pohľadávka žalobkyne je premlčaná. Na premlčanie prihliadal ex offa podľa v tom čase účinného § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z odôvodnenie napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že súd prvej inštancie „v časti uplatňovanej istiny s príslušenstvom predstavujúcej poplatky za správu účtu, poplatky za úverové rizikové poistenie, poplatky za výber z bankomatu, poplatky za náklady na vymáhanie do okamžitej splatnosti za dobu od 26.8.2013 do 30.11.2017“ zamietol aj pre nedôvodnosť nároku argumentujúc dobrými mravmi a ďalej tým, že žalobkyňa v konaní nepreukázala Sadzovníkom poplatkov, prípadne inými dokladmi, na základe čoho si poplatky a úroky účtovala. Z odôvodnenia rozsudku však nie je možné vyvodit' konkrétnu čiastku zo žalovanej sumy, ktorej sa tento dôvod zamietnutia žaloby týka. V tomto rozsahu preto napadnutý rozsudok nie je možné preskúmať.

8. Ústavný súd SR na verejnom zasadnutí dňa 7.2.2018 o návrhu Okresného súdu Košice II na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ a čl. 144 ods. 2 Ústavy SR o súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozhodol, že ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Predmetný nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR dňa 27.9.2018 (ročník 2018, č. 271). Dňom jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov stratilo ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. účinnosť. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie (24.8.2018) bolo ustanovenie § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. účinné. Napriek tomu nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou SR. Hoci Ústava SR a zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc.

9. Postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci aplikoval § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bol síce v súlade s vtedy účinným ustanovením zákona, avšak jeho aplikácia v danej veci vzhľadom na vyššie uvedené predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Z napadnutého rozsudku tiež nie je možné spoľahlivo vyvodiť, aká konkrétna časť zo žalovanej sumy bola súdom prvej inštancie zamietnutá aj pre rozpor s dobrými mravmi a z dôvodu nepreukázania právneho dôvodu účtovania poplatkov súvisiacich s vedením úverového účtu.

10. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní musieť najprv rozhodnúť o procesných návrhoch žalobkyne na čl. 49 a nasl. (návrh na zmenu subjektu na strane žalujúcej strany, čiastočné späťvzatie žaloby), následne opätovne vec prejednať, v potrebnom rozsahu vykonať dokazovanie vrátane oboznámenia relevantných listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise, výsledky celého konania zhodnotiť a až potom o veci rozhodnúť.

12. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

13. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)